

Utrecht, 1 februari 2018
ons kenmerk: 20180201-1605 NF/ms
onderwerp: Reactie concept AMvB Bvggz

CenE Bankiers 69.90.10.780
KvK 41179894

Geachte heer/mevrouw,

De Stichting PVP heeft met interesse kennis genomen van het ter consultatie aangeboden concept Besluit verplichte ggz (Bvggz). De Stichting PVP acht het bezwaarlijk om de concreet voorliggende consultatievragen over de gewenste materiële normering van ambulante dwang te beantwoorden, maar vindt het evenzogoed gepast om in dat verband de volgende opmerkingen te maken.

- Ambulante dwangzorg en zeggenschap van betrokkene

Het ligt in lijn met de uitgangspunten van de Wvvggz om de betrokkene zoveel als mogelijk zeggenschap te geven over de gedwongen zorg die onverhoopt aan de orde is of kan komen. Die zeggenschap zou zich zoveel mogelijk moeten uitstrekken tot de plaats waar die onverhoopte gedwongen zorg plaatsvindt. Een (relatieve) voorkeur van de betrokkene voor gedwongen zorg in een ambulante setting zou dan ook in beginsel gevolgd moeten kunnen worden. Dit is overeenkomstig de eis van subsidiariteit. Voorts dient gedwongen zorg doeltreffend te zijn en veilig te kunnen worden uitgevoerd en dient die zorg ook anderszins rechtmatig en controleerbaar te zijn. Binnen deze kaders moet telkens de keuze worden gemaakt welke vorm van verplichte zorg ambulant kan plaatsvinden en wanneer juist intramurale verplichte zorg aangewezen is. Het op voorhand uitsluiten van specifieke vormen van ambulante dwang (i.c. fixatie en insluiting) los van de eigen zienswijze van de betrokkene, lijkt hier moeilijk mee te verenigen. Het is niet aan de Stichting PVP om hier een finaal oordeel over te geven, maar een heroverweging lijkt niettemin raadzaam.

- Begripsomschrijvingen, duidelijkheid en begrijpelijkheid

In het conceptbesluit wordt onderscheid gemaakt tussen "fixatie" en andere vormen van "beperken van de bewegingsvrijheid", terwijl daarnaast aan het begrip "insluiting" bepalende betekenis wordt toegekend. Het is de vraag of het geboden onderscheid aan de praktijk voldoende houvast biedt, en tevens is het de vraag of het gehanteerde regelsysteem ook overigens voldoende logisch is. Zo wordt in de concepttoelichting gewezen op het plaatsen van een "bedhek" (als dwanginterventie ambulant *wel* toegestaan) en het insluiten van de betrokkene (als dwanginterventie ambulant *niet* toegestaan), terwijl het eerste mogelijk het laatste lijkt te kunnen omvatten.

Een nadere verduidelijking van met name het begrip "insluiting" zou hier nuttig zijn. Ook kan een verbod van het op enigerlei wijze vastpakken van de betrokkene (zijnde "fixatie" en volgens het concept ambulant niet toegestaan) vragen oproepen in geval van "fysiek verzet" van de betrokkene (wat als zodanig geen beletsel is voor het toepassen van ambulante dwang). Het is opnieuw niet aan de Stichting PVP om hier een finaal oordeel te hebben over de logische begrijpelijkheid van het geboden kader, maar enige heroverweging lijkt wederom raadzaam.

- Accommodaties en "openbaar register"

Voor het in het conceptbesluit gehanteerde systeem van enerzijds het begrenzen van ambulante dwangtoepassing en anderzijds het voorschrijven van bijzondere waarborgen gericht op de wel toegestane vormen van ambulante dwangtoepassing, is het begrip "accommodatie" van bepalende betekenis: in een "accommodatie" is ambulante dwangzorg immers niet aan de orde. Volgens de concepttoelichting is kenmerkend voor een accommodatie het direct aanwezige toezicht en de directe mogelijkheid van begeleiding/verzorging door (meerdere) zorgverleners die daartoe altijd zonder meer toegang hebben tot de woon- of verblijfsruimte van de betrokkene. Het is de vraag of met een dergelijke omschrijving in voldoende mate duidelijkheid wordt gegeven. In de praktijk zal evenwel bepalend kunnen zijn het "openbaar register" van accommodaties waar art. 1:2 lid 1 sub b Wvggz melding van maakt. Dit register van accommodaties is de Wvggz-variant van de bestaande lijsten met "aangemerkte" Bopz-instellingen (zie ook de overgangsbepaling van art. 15:3 Wvggz). Opmerkelijk is dat het conceptbesluit en de concepttoelichting aan dit komende register geen aandacht besteden; het lijkt verstandig dit alsnog te doen.

- Huisregels en inspectietoezicht.

Dan zijn er nog kwesties die naar de mening van de Stichting PVP om nadere uitvoeringsregelingen vragen en die in het onderhavige conceptbesluit niet zijn terug te vinden. Eerder heeft de Stichting PVP daarop gewezen in reacties gedurende het wetgevingstraject. Volstaan wordt nu met verwijzen naar de eerdere standpunten over de noodzaak van modelregelingen voor de huisregels van Wvggz-accommodaties en de noodzaak van concrete voorschriften voor het toezicht door de inspectie bij zowel ambulante als intramurale dwangzorg.

Tot slot vraagt de Stichting PVP aandacht voor hetgeen n.a.v. deze consultatie door Mind Landelijk Platform Psychische Gezondheid en LSFVP naar voren wordt gebracht.

H.H.J. Flim, directeur/bestuurder